

Udruga „Jedni za druge“

IZVJEŠTAJ VANJSKE EVALUACIJE PROJEKTA

„Zajedno uz sedlo“

Vanjski evaluator: Sanja Vuletin, mag. psych.

Zagreb, prosinac 2025.

SADRŽAJ

UVOD	2
METODE EVALUACIJE.....	3
REZULTATI.....	4
Broj korisnika koji je redovito sudjelovao u aktivnostima projekta.....	4
Sudjelovanje korisnika u promotivnim aktivnostima	5
Uključenost volontera.....	6
Korisnička evaluacija aktivnosti.....	6
ZAKLJUČCI I PREPORUKE	9

UVOD

Opći cilj projekta „Zajedno uz sedlo“ Udruge „Jedni za druge“ je unapređenje kvalitete rehabilitacijskog procesa djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom kroz jačanje njihovog tjelesnog, psihološkog i socijalnog zdravlja.

Specifični ciljevi projekta usmjereni su na postizanje određenog napretka vezano uz djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom te uključuju postizanje:

- Fizioterapijskih ciljeva (smanjenje spazma, razvoj ravnoteže i simetričnog držanja, fine motorike, koordinacije, održavanje i unapređivanje mišićnog tonusa)
- Psihosocijalnih ciljeva (razvijanje samopouzdanja, motivacije, dobre slike o sebi, zadovoljstva i razvoja emocionalne inteligencije)
- Socioterapijskih ciljeva (usvajanje komunikacijskih vještina, osjećaj pripadnosti grupi, smanjivanje socijalne izoliranosti)
- Pružanje psihološke podrške obiteljima djece s teškoćama i osoba s invaliditetom

Projektne aktivnosti uključile su *49 izravnih korisnika* (djeca s teškoćama i osobe s invaliditetom), 33 je muškog, a 16 ženskog spola. Korisnici obuhvaćeni projektnim aktivnostima su i *članovi obitelji* djece s teškoćama i osobama s invaliditetom (roditelji, braća i sestre, partneri/ce, djeca) koji aktivno sudjeluju i pružaju podršku resocijalizaciji i rehabilitaciji korisnika (njih 31 je uključeno u projekt).

Osim toga, neizravni korisnici su i:

- 31 *volonter*, uglavnom studenti ili stručnjaci pomagačkih struka
- 27 *apstinenata* - *bivših ovisnika* koji su se uključivali u radnu terapiju (kroz pomaganje u provođenju terapije jahanjem za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom, njezi konja i brizi za imanje) i aktivnosti socijalizacije za djecu s teškoćama u razvoju i mlade osobe s invaliditetom
- Neizravne korisnike čine i *dva kažnjenika* koji su upućeni u Udrugu preko Probacijskog sustava (Uprava za kazneno pravo) na obavljanje rada za opće dobro kroz aktivnosti Udruge.

U kontekstu osnaživanja kapaciteta Udruge, ističemo sudjelovanje *31 volontera*, za koje je organizirana edukacija o terapiji jahanjem i radu s bivšim ovisnicima te redovita grupna supervizija. Volonteri su odradili sveukupno **3.469 volonterskih sati**

Volonteri su sudjelovali u provođenju rehabilitacije pomoću terapije jahanjem te pratili napredak korisnika, u izvođenju i pripremanju Dana obiteljskog druženja i u održavanju kreativnih radionica za djecu. Također su se uključivali u organizacijske i promocijske aktivnosti.

METODE EVALUACIJE

Vanjska evaluacija projekta usmjerena je, kako na procjenu postignutih rezultata projekta i njihovu održivost, tako i na sam proces provedbe projekta. Pritom se naglasak stavlja na utjecaj projektnih rezultata na ciljanu grupu s fokusom na dugoročno postizanje ciljeva.

Monitoring (praćenje i vrednovanje provedbe projekta) ili procesna evaluacija kao sastavni dio projekta, provodila se kroz sve faze projekta. Procesna evaluacija se provodila kroz kvantitativno i kvalitativno praćenje odvijanja aktivnosti.

Glavne metode postupka evaluacije su uključivale uvid u relevantnu projektnu dokumentaciju i intervju s projektnim timom i volonterima te praćenje aktivnosti putem online platformi u ovom projektu (promotivne aktivnosti Udruge).

U projektnom prijedlogu su definirani kvantitativni i kvalitativni pokazatelji kojima je vođena evaluacija ishoda. *Kvantitativni pokazatelji* su uključivali:

- broj korisnika koji je redovito sudjelovao u projektnim aktivnostima
- broj sudionika koji je sudjelovao i/ili prisustvovao promotivnim aktivnostima
- kvantitativne rezultate korisničke evaluacije pojedinih aktivnosti

Kvalitativni pokazatelji su uključivali:

- povratne informacije o promjenama kod korisnika nakon uključivanja u terapiju jahanjem, od samih korisnika (mlade osobe s invaliditetom) ili roditelja korisnika (djeca s teškoćama u razvoju).

REZULTATI

Broj korisnika koji je redovito sudjelovao u aktivnostima projekta

Korisnici su uključeni u aktivnosti nakon uvida u medicinsku dokumentaciju te na temelju intervjua s roditeljima djeteta s teškoćama u razvoju. Ovime je osigurano provođenje terapije na siguran i individualiziran način, a očekivanja korisnika usklađena s mogućnostima ovog projekta. U terapiju jahanjem ukupno je uključeno **49 korisnika** – djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. U periodu od siječnja do kraja ove godine, uključilo se **9 novih korisnika**.

Provođenje rehabilitacije pomoću terapije jahanjem se kontinuirano odvijalo u cijelom projektnom periodu, subotama i nedjeljama (osim srpnja i kolovoza), pri čemu je svaki korisnik imao tridesetminutni termin terapije jahanjem. Terapiju jahanjem su provodili educirani volonteri kojima su pomagali bivši ovisnici, a za koje je ovo služilo kao radna terapija. O dolascima korisnika na terapiju jahanjem vodila se redovita evidencija.

Praćenje napretka djece s teškoćama u razvoju uključenih u terapiju jahanjem se provodilo kontinuirano, temeljem neposrednih kontakata s djetetom tijekom izvođenja terapije s volonterom koji provodi terapiju jahanjem (o čemu su volonteri vodili bilješke te ih izmjenjivali sa supervizorom), ali i neposrednom izmjenom informacija s roditeljima djece s teškoćama).

Aktivnosti socijalizacije za djecu s teškoćama u razvoju i mlade osobe s invaliditetom

Organizirani su i Dani obiteljskog druženja, uz zajedničku pripremu obroka održani u dva navrata gdje je prisustvovalo 25 korisnika s članovima njihovih obitelji. Uz članove obitelji i zajedničku pripremu hrane, organizirano je zajedničko druženje „Božićna čajanka“ održana 13. i 14. prosinca 2025. te je uz svoje roditelje prisustvovalo 28 djece, 8 resocijaliziranih i 14 volontera.

Ističemo i realizaciju kreativnih radionica za djecu s teškoćama u razvoju i mlade osobe s invaliditetom koje su se provodile na prigodne datume (u travnju 2025. u dva termina povodom Uskrsa održana je likovna radionica u kojoj je sudjelovalo 25 djece, a jesenska kreativna radionica je održana u listopadu i studenome 2025. na Ranchu Lipi Cavallo u kojoj je sudjelovalo 26 djece).

U aktivnost ***Jačanje školskih vještina djece s teškoćama u razvoju*** u partnerstvu s Centrom Sirius uključilo se troje djece od kojih je svakome pružena potpora u učenju u trajanju 9 sati.

Što se tiče ***pružanja podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju***, ona se provodila kontinuirano tijekom cijelog projektnog perioda. Kroz individualni savjetodavni pristup, pružena je pomoć i podrška za 10 roditelja odnosno 12-ero djece. Problemi su bili vezani uglavnom uz

obilježja djece period adolescencije i postavljanje jasnih granica od strane roditelja, a u jednom slučaju i preporuke o zdravoj prehrani vezano uz prekomjernu težinu djeteta.

U sklopu pružanja **edukacije i podrške volonterima** održane su edukacije volontera za provođenje terapije jahanjem te je provedena supervizija volontera. Tijekom projektnog perioda, ukupno je uključeno 7 novih volontera te je za njih održana teoretska i praktična edukacija.

Sudjelovanje korisnika u promotivnim aktivnostima

Aktivnosti promocije su se provodile tijekom trajanja cijelog projekta. S javnošću se redovito komuniciralo putem društvenih mreža i gostovanjima na radiju i TV (npr. predsjednica Udruge, kao i korisnici programa - roditelji djece s teškoćama sudjelovali su 3. travnja 2025. u emisiji 'Kućni ljubimci' na HRT 2, gdje je bio predstavljen i rad Udruge. Povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti, predsjednica Udruge je 9. prosinca 2025. gostovala na HR2 u emisiji Drugi dio dana.

Udruga je također redovito i kontinuirano aktivna na društvenim mrežama (Fb), upoznavajući i izvještavajući javnost o svojim aktivnostima kroz vikende, kao i najavljujući održavanje Dana otvorenih vrata te Mjeseca borbe protiv ovisnosti.

Dan otvorenih vrata je održan 07.06.2025. od 10 do 16 sati, a zbivanju je prisustvovalo cca 150 posjetitelja. Prikazali smo provođenje terapije jahanjem, a zatim besplatno proveli sve zainteresirane na konjima. Uz pomoć DVD Blato održane su „Male vatrogasne igre“; likovne radionice, skakaonica na „napuhancima“ uz gla-zbu. Posjetili su nas i predstavnici gradskih vlasti.

Udruga je obilježila Mjesec borbe protiv ovisnosti dana 09. prosinca 2025. izložbom fotografija i performansom „Slojevi“ u Galeriji Slava Raškaj u KPB Vrapče. Izložba će biti otvorena do kraja siječnja 2025. te će fotografije korisnika biti izložene i na Noći muzeja kada će ponovno biti izveden i performans „Slojevi“.

Uključenost volontera

U projekt je bio uključen ukupno 31 volonter (24 u neposrednom kontaktu s djecom). Iz intervjua s voditeljicom projekta i pregledom projektne dokumentacije, saznaje se da su uključeni volonteri uglavnom osobe s obrazovanjem u području pomagačkih djelatnosti (psiholozi, socijalni pedagozi, radni terapeuti, socijalni radnici, fizikalni terapeuti i slično), što je u skladu s dugoročnim planom Udruge o povećanju stručne kvalitete rada volontera. Osim toga, i ove godine Udruga bilježi priljev novih volontera, što je primjer dobre prakse po

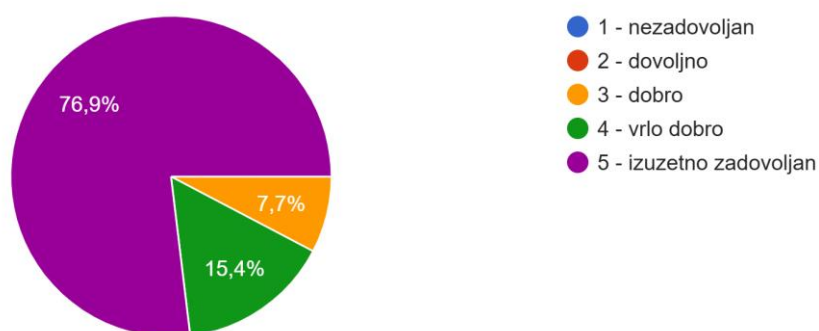
pitanju uključivanja volontera u neposredan rad s korisnicima tijekom provođenja projektnih aktivnosti i ujedno jaka strana ovog projekta.

Korisnička evaluacija aktivnosti

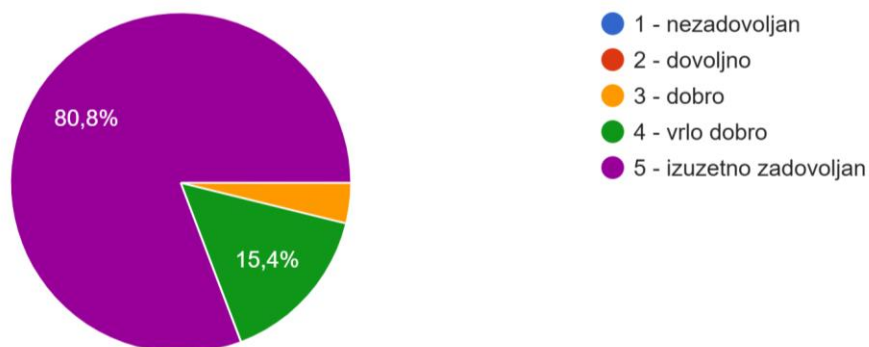
Roditelji djece korisnika terapije jahanjem su imali mogućnost podijeliti svoje dojmove vezano uz uključivanje djeteta u aktivnosti projekta, a rezultate Google ankete navodimo u nastavku (Tablica 1., 2. i 3.).

Tablica 1. *Procjene korisnika s obzirom na zadovoljstvo programom Udruge (N=26, ocjene 1-5)*

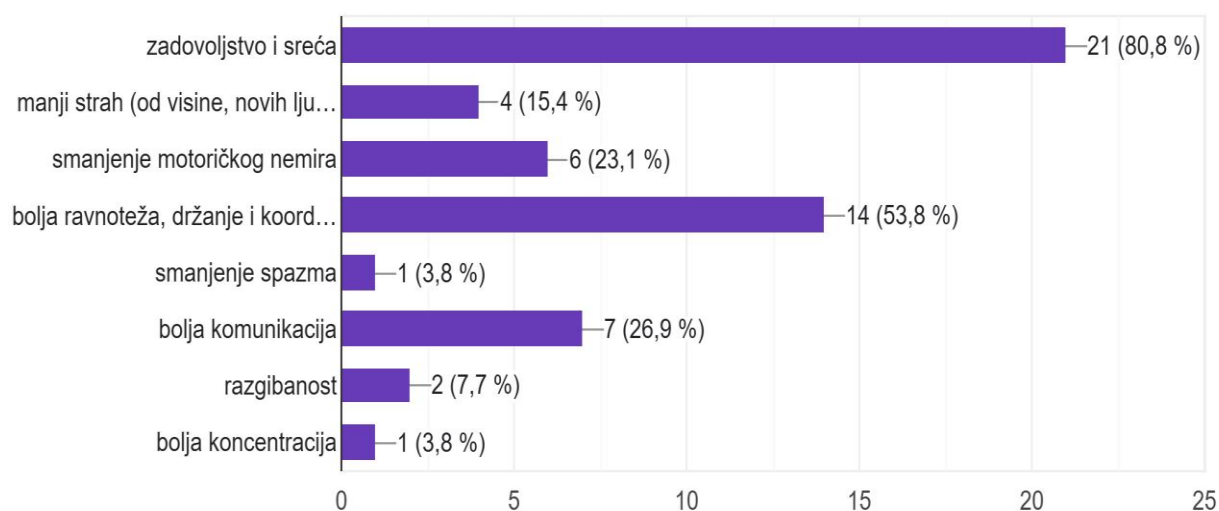
Ukupno zadovoljstvo programom Udruge Jedni za druge
26 odgovora

Tablica 2. *Procjena korisnika s obzirom na osoblje i volontere Udruge (N=26, ocjene 1-5)*

Tablica 3. Procjena korisnika s obzirom na dobit koju primjećuju nakon terapije jahanjem kod svog djeteta (N=26)

Što se tiče postignutih promjena koje roditelji primjećuju kod djece uključene u terapiju jahanjem, osim fizioterapijskih ciljeva, većina djece s teškoćama su kroz terapiju jahanjem dobila su primarno podršku na socio-emocionalnom planu razvoja (Tablica 3.) .

Gotovo polovica roditelja (njih 12) uključenih u evaluaciju navodi da su djeca i mladi sudjelovali u kreativnim radionicama čime se može zaključiti da ova i slične aktivnosti socijalizacije odgovaraju stvarnim potrebama korisnika.

Upitani što misle o sudjelovanju bivših ovisnika u aktivnostima Udruge, roditelji odgovaraju:

- *Odlični su i jako lijepo iskustvo, sa osmijehom budu sa djecom*
- *Super ljudi koji zaslužuju priliku i da se osjećaju korisni*
- *Iskustva su odlična i ti ljudi daju poseban način komunikacije s djecom i roditeljima*
- *Iskustva su odlična i smatram to odličnom idejom*
- *U redu, ne smeta nam. Imamo pozitivna iskustva.*
- *Izuzetna prilika za sve sudionike u procesu*
- *Svi zaslužuju drugu šansu u životu. Ne znam tko su od tih osoba koji tamo pomažu bivši ovisnici, ali svi su dragi i lijepo sudjeluju u radu s djecom.*
- *Samo pozitivna iskustva*
- *Sve se odvija u najboljem redu*
- *Sve najbolje*
- *Mislim da je sudjelovanje bivših ovisnika odlična inicijativa koja im pomaže u rehabilitaciji i vraća osmijeh na lice, a korisnicima daje potrebnu podršku. Imamo samo pozitivna iskustva.*

- *Da su vrlo dobri i prijatni prema djeci i roditeljima i da su vrlo dobri i odgovorni za svoj posao koji obavljaju, zavaljujemo na svemu*
- *Mislim da je to hvalevrijedna inicijativa. Svaka čast i samo naprijed!*
- *Nemam nikakvih predrasuda*

Neki od komentara roditelja nalaze se u nastavku:

- *Samo nastavite tako!*
- *Neka tako nastave raditi i pružati ljubav, razumijevanje i podršku.*
- *Svačije su potrebe vrijedne i posebne*
- *Radite odličnu stvar za djecu, samo tako nastavite.*
- *Svaka pohvala radu i trudu, kvaliteti ljudi i topline odnosa koju redovno doživimo pri svakom kontaktu. Hvala sto ste tu za nas i naše potrebe.*
- *Puno vam hvala sto ste tako dobri prema svima nama i ljubazni HVALA VAM SVIMA OD SRCA*
- *Samo ostanite i dalje takvi veseli i pozitivni*

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Evaluirani projekt ima postavljene *jasne i mjerljive ciljeve*, baziran je na potrebama korisnika i usmjeren ka pozitivnim promjenama te uključuje provedbu aktivnosti u različitim okruženjima. Pritom su izvoditelji aktivnosti, kao i voditelj projekta stručno kompetentni za njegovo provođenje. Projekt koristi *učinkovite metode* rada usklađene s procijenjenim potrebama korisnika. Projektne aktivnosti se kontinuirano *evaluiraju* – od strane korisnika, izvoditelja aktivnosti i vanjskog evaluatora.

Slijedom gore navedenog i prema indikatorima navedenim u projektnom planu, ostvareni su ciljevi projekta, što čini **projekt uspješnim**.

Djeca s teškoćama u razvoju i mlade osobe s invaliditetom kao korisnici ovog projekta imaju kontinuiranu potrebu za rehabilitacijom kako bi se povećalo njihovo zdravlje, funkcionalna sposobnost i kvaliteta života. Pružanje cjelovitih usluga, koje uključuju tjelesnu rehabilitaciju, ali i priliku za jačanje socijalne mreže i dobivanje psihološke podrške pokazale su se kao one koje rezultiraju s najviše dobrobiti za korisnike.

Projekt odlikuje jedinstven pristup pružanja podrške jedne ranjive skupine drugoj. Naime, rehabilitirani ovisnici pomažu volonterima u provođenju terapije jahanjem za djecu s teškoćama i osobe s invaliditetom, a osobe s invaliditetom pomažu u resocijalizaciji ovisnika kroz to što im pružaju priliku za uspostavljanje novih međuljudskih odnosa. S jedne strane, tako se poboljšavaju potencijalne psihofizičke sposobnosti djece s teškoćama i osoba s invaliditetom, a s druge strane se utječe na formiranje novih ili reorganiziranje dotadašnjih vrijednosnih sustava kod pojedinaca, u kontekstu procesa destigmatizacije obiju ranjivih skupine. Komentari korisnika iz provedene kvalitativne analize govore u prilog tome da takav pristup pozitivno vrednuju ne samo članovi tima i izvoditelji aktivnosti, već i sami korisnici.

Važno je istaknuti da projektni tim Udruge aktivno uključuje same korisnike u vrednovanje projektnih aktivnosti, na taj način procjenjujući i osluškujući njihove potrebe te su aktivnosti planirane u skladu s dobivenim kvalitativnim pokazateljima, odnosno povezane su sa stvarnim potrebama korisnika.

Jedan od glavnih pokazatelja stabilnosti rada Udruge i nastavka projektnih aktivnosti su kontinuirani angažman uključenih stručnjaka i čvrsta mreža velikog broja volontera koji sudjeluju u radu udruge što potvrđuje i nekoliko tisuća odrađenih volonterskih sati.

Udruga „Jedni za druge“ nastavlja suradnju s drugim organizacijama civilnog društva i/ili javnim ustanovama kao što su Centar za psihološko savjetovanje, edukaciju i istraživanje „Sirius“ i MNK Futsal Dinamo. Takva suradnja omogućila je raznovrsniju ponudu aktivnosti korisnicima i time kvalitetniju realizaciju projektnih aktivnosti i ciljeva.

U planiranju budućih projekata predlaže se i dalje uključivati druge dionike - tijela, ustanove i organizacije koje bave unaprjeđenjem kvalitete rehabilitacijskog procesa djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom s ciljem širenja rezultata projekta i primjera dobre prakse među stručnom javnosti.